

LAKIALOITE 23/2003 vp

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan korotettavaksi lasten kotihoidon tuen hoitorahan ja hoitolisän perustasoja sekä kotihoidon tuen maksamisen laajenta-

mista kaikille alle 6-vuotiaille. Lakialoitteessa ehdotetaan myös yksityisen hoidon tukeen pienempiä tasokorotuksia.

PERUSTELUT

Lasten hoitaminen kotona on arvokasta työtä sekä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta että myös yhteiskunnallisesti. Tämän työn arvostus tulee tunnustaa ja osoittaa se myös käytännön päätöksenteossa. Tämän toteuttaminen vaatii kotihoidon tuen laajentamista kaikille alle kouluikäisille lapsille ja tuen määrän selkeää nostamista vähintään minimipalkan tasolle. Samalla sen pitää kerryttää työeläkettä samoin kuin palkkatyön. Tähän tavoitteeseen tulee asteittain seuraavina vuosina pyrkiä. Tämän lakialoitteen on tarkoitus olla yksi askel siihen suuntaan.

Kotihoidontukijärjestelmä toimii pienten lasten kunnallisen päivähoidon vaihtoehtona. Toisessa hallituskaudella lasten kotihoidon tukea leikattiin siten, että tuen perusosa aleni 1 908 markasta kuukaudessa 1 500 markkaan ja vastaavasti alenivat sisaruskorotus ja pienituloisia ja keskituloisia koskeva kotihoidon tuen lisäosa. Tämän jälkeen kotihoidon tuki on pysynyt euromääräisesti samana, mutta sen reaaliarvo on kuitenkin selvästi alentunut. Nykyinen laki las-

ten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta asettaa hoitorahan määräksi 252,28 euroa/kk yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta ja kustakin seuraavasta alle 3-vuotiaasta lapsesta 84,09 euroa/kk ja alle oppivelvollisuusikäisestä lapsesta 50,46 euroa/kk. Hoitolisän määrä on nykyisin enintään 168,19 euroa/kk.

Lakisääteisen kotihoidon tuen supistamisen jälkeen monet kunnat ovat jälleen ottaneet käyttöön kuntalisiä, jotta kotihoidon tuki olisi todellinen vaihtoehto päivähoidolle. Tämä on johtanut siihen, että eri kunnissa asuvat perheet ovat eriarvoisessa asemassa lasten kotona hoitamisen mahdollisuuksien suhteen. Nostamalla kotihoidon tuen tasoa riittävästi asetettaisiin lasten päivähoitovaihtoehdot tasa-arvoisempaan asemaan.

Pienten lasten vanhemmilla tulee olla mahdollisuus valita keskenään tasa-arvoisista lastenhoitomuodoista lapsen ja perheen elämäntilanteen kannalta sopivin. Nykyinen lastenhoitojärjestelmä suosii selvästi lasten kunnallista päivä-

hoitoa muiden hoitojärjestelyjen sijaan. Nykyisellään kotihoidon tuen määrä on niin alhainen, että siitä ei muodostu todellista vaihtoehtoa monellekaan vanhemmalle, joka haluaa hoitaa lastaan kotona. Jotta kotihoidon tuki olisi todellinen vaihtoehto päivähoidolle, on sen tasoa koro-

tettava ja ulotettava se kaikille alle esiopetusikäisille lapsille.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1128/1996) 3 §:n 2 momentti, 4 §:n 2—4 momentti ja 5 §:n 1—3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 3 §:n 2 momentti laissa 1291/1999, 4 §:n 2 ja 3 momentti laissa 562/2000 ja 4 momentti laissa 882/2002 sekä 5 §:n 1—3 momentti mainitussa laissa 562/2000, seuraavasti:

3 §

Hoitomuodon valinta

Oikeus kotihoidon tukeen on kuitenkin vain, jos lapsi on alle kuusivuotias tai jos lapsi kuuluu samaan perheeseen alle kuusivuotiaan hoitorahaan oikeuttavan ja samalla tavalla hoidettavan lapsen kanssa.

tuu 3 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päivähöitoon tai perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen taikka jos lapsi perusopetuslain 25 §:n 2 momentin tai 27 §:n mukaisesti aloittaa perusopetuksen vuotta sanotun lain 25 §:n 1 momentissa säädettyä aikaisemmin.

5 §

Hoitolisä

Kotihoidon tuen hoitolisää maksetaan perheen yhdestä kotihoidon tuen hoitorahaan oikeuttavasta lapsesta. Hoitolisän täysi määrä on 250 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksityisen hoidon tuen hoitolisää maksetaan perheen jokaisesta lapsesta. Hoitolisän saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät käytä oikeutta kotihoidon tukeen. Hoitolisän täysi määrä on lasta kohti 200 euroa kalenterikuukaudessa.

Hoitolisä maksetaan täysimääräisenä, jos perheen kuukausitulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyvää tulorajaa. Tulorajan ylittävä tulo vähentää hoitolisän täyttä määrää perheen koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella tulorajan ylittävästä tulosta. Tulorajaa määrät-

4 §

Hoitoraha

Kotihoidon tuen hoitoraha on perheen yhdestä alle kuusivuotiaasta lapsesta 350 euroa ja kustakin seuraavasta alle kuusivuotiaasta 150 euroa kalenterikuukaudessa.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on perheen kustakin lapsesta 150 euroa kalenterikuukaudessa. Sen saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät perheen kenenkään lapsen osalta käytä oikeutta kotihoidon tukeen.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, yksityisen hoidon tuen hoitoraha on kuitenkin 75 euroa kalenterikuukaudessa, jos lapsi osallis-

täessä perheen koossa otetaan huomioon perheen lapsista enintään kaksi, joiden tulee lisäksi

olla lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n mukaisen valintaoikeuden piirissä.

Perheen koko/henki- löö	Tulorajat euroa/kk	Vähennys- prosentti
2	1 270	11,5
3	1 570	9,4
4	1 870	7,9

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

.

Helsingissä 6 päivänä toukokuuta 2003

Leena Rauhala /kd